

36

Stemmingen Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025

Stemmingen Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (XVII) voor het jaar 2025 (36600-XVII)**.

(Zie vergadering van 20 november 2024.)

De voorzitter:

Het amendement-Ram (stuk nr. 14) is ingetrokken.

Ik stel vast dat daarmee wordt ingestemd.

De fractie van D66 verzoekt om een hoofdelijke stemming over het amendement op stuk nr. 50, maar eerst een stemverklaring van de heer Paternotte van de fractie van D66. Het woord is aan hem.

De heer **Paternotte** (D66):

Voorzitter. Nederland kent een lange ...

De voorzitter:

Sst!

De heer **Paternotte** (D66):

Nederland kent een lange traditie van hulp aan de meest kwetsbare mensen, maar het kabinet kiest ervoor om te breken met deze traditie en enorm te bezuinigen op hulp, juist aan die kwetsbaren. Even leek het erop dat dit beleid zou stranden in de senaat, maar de bezuinigingen werden gered in de meest cynische deal die ik in mijn jaren als Kamerlid heb gezien. Er zijn al meer dan 14.000 kinderen in Gaza omgekomen en meer dan 17.000 kinderen zwerven nu zonder ouders rond. Alle hulporganisaties en ook het kabinet bij monde van de minister die daar zit erkennen dat de hulpverlening nu niet kan doorgaan zonder de VN-hulporganisatie UNRWA. Desondanks zet het kabinet er nu op in om hun levenslijn door te knippen. VVD en NSC steunen dit in ruil voor de miljardenbezuiniging op ontwikkelingssamenwerking, maar D66 zal tegen het amendement-Stoffer/Eerdmans en tegen de begroting stemmen. Tegen alle collega's zeg ik: het is nog niet te laat om de juiste keuze te maken.

De voorzitter:

Dan de stemverklaring van de heer Stoffer, van de SGP.

De heer **Stoffer** (SGP):

Voorzitter. De SGP heeft zich van meet af aan met kracht gekeerd tegen forse bezuinigingen op ontwikkelingshulp en de verre naasten in nood. In de begroting voor 2025 is dit gelukkig nog niet aan de orde. In de jaren daarna lijkt dat wel het geval, maar het debat daarover moet nog

gevoerd worden. Het mag duidelijk zijn wat onze inzet dan zal zijn. Wij steunen in 2025 het prioriteren van de basisbehoeften, voedsel, water en landbouw, boven de verspreiding van een progressieve ideologie. De minister gaat dit nader uitwerken in een beleidsbrief. Daarnaast komt er meer oog voor mensen met een beperking. Ook wordt de steun aan UNRWA afgebouwd om via andere organisaties humanitaire hulp in Gaza te bieden. De SGP stemt daarom dit jaar in met de begroting voor 2025, maar geeft wel alvast een duidelijke winstwaarschuwing af voor de toekomst.

Dank u wel.

De voorzitter:

De laatste stemverklaring is van mevrouw Hirsch, van de fractie GroenLinks-Partij van de Arbeid.

Mevrouw **Hirsch** (GroenLinks-PvdA):

Ik doe deze stemverklaring mede namens Volt.

Voorzitter. Begrotingen worden doorgaans door een flinke meerderheid in deze Kamer gesteund, ook door de oppositie. Toch stemmen wij vandaag tegen de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Instemmen met de begroting betekent instemmen met de grootste bezuiniging op internationale samenwerking uit de Nederlandse geschiedenis, iets waar wij part noch deel aan willen hebben. In tijden van oorlog en conflict, van toenemende honger en overstromingen, van geweld tegen vrouwen, toont deze begroting een stuitend gebrek aan solidariteit en dat door een van de rijkste landen ter wereld. Bovendien stellen experts en belanghebbenden, van Defensie tot de logistieke sector, van de WRR tot ambtenaren, dat dit schadelijk is voor onze veiligheid, onze gezondheid en ons welzijn. Hier gaat Nederland spijt van krijgen.

De voorzitter:

Dank u wel.

In stemming komt het amendement-Dobbe/Dijk (stuk nr. 6).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Bamenga (stuk nr. 12).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Dobbe/Dijk (stuk nr. 5).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en D66 voor dit

amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Dan gaan we nu hoofdelijk stemmen over het amendement-Stoffer/Eerdmans op stuk nr. 50. Graag stilte bij de hoofdelijke stemming, want we moeten het goed kunnen verstaan. Het woord is aan de griffier, de heer Westerhoff.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Stoffer/Eerdmans (stuk nr. 50).

Vóór stemmen de leden: Wilders, Wingelaar, Yeşilgöz-Zegerius, Van Zanten, Aardema, Aartsen, Baudet, Becker, Bevers, Blaauw, Boomsma, Boon, Van den Born, Martin Bosma, Boutkan, Bruyning, Buijsse, Van der Burg, Van Campen, Claassen, Crijns, Deen, Tony van Dijk, Diederik van Dijk, Emiel van Dijk, Olger van Dijk, Dral, Eerdmans, Van Eijk, Ellian, Erkens, Esser, Faddegon, Flach, Graus, Peter de Groot, Van Haasen, Helder, Heutink, Van den Hil, Van der Hoeff, Holman, Idsinga, Daniëlle Jansen, Léon de Jong, Joseph, Kamminga, Kisteman, Koops, Kops, De Kort, Markuszower, Martens-America, Van Meetelen, Van Meijeren, Meulenkamp, Michon-Derkzen, Mooiman, Edgar Mulder, Nijhof-Leeuw, Omtzigt, Pierik, Van der Plas, Postma, Rajkowski, Ram, Rep, Rijkers-Oosterkamp, Saris, Six Dijkstra, Smitskam, Soepboer, Stoffer, Thiadens, Tielen, Uppelschoten, Valize, Van der Velde, Veltman, Vermeer, Vlottes, Vondeling, De Vree, Aukje de Vries, Van Vroonhoven, Van Waveren, Welzijn en Wijen-Nass.

Tegen stemmen de leden: Van Baarle, Bamenga, Beckerman, Bikker, Bontenbal, Bromet, Bushoff, Ceder, Chakor, Dassen, Dijk, Inge van Dijk, Dobbe, El Abassi, Ergin, Gabriëls, Grinwis, Hirsch, De Hoop, Kathmann, Van Kent, Klaver, Koekkoek, Kostić, Kröger, Krul, Lahlah, Van der Lee, Mohandis, Mutluer, Van Nispen, Ouwehand, Paternotte, Patijn, Paulusma, Pijpelink, Piri, Podt, Rooderkerk, Slag-Tichelman, Sneller, Stultiens, Teunissen, Thijssen, Timmermans, Vedder, Vijlbrief, Westerveld en White.

De voorzitter:

Ik constateer dat dit nader gewijzigde amendement met 88 stemmen voor en 49 stemmen tegen is aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van Baarle (stuk nr. 42).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Dobbe (stuk nr. 21).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD en BBB voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Hirsch (stuk nr. 11).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Bontenbal c.s. (stuk nr. 52).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, JA21, FVD en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het nader gewijzigde amendement-Stoffer/Eerdmans (stuk nr. 50), het gewijzigde amendement-Van Baarle (stuk nr. 42), het amendement-Dobbe (stuk nr. 21) en het amendement-Bontenbal c.s. (stuk nr. 52).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van NSC, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, JA21, FVD en de PVV voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.